

Про нескінченновимірні многовиди, модельовані на деяких k_ω -просторах

Орислава Поливода

(Українська академія друкарства, факультет Комп'ютерної поліграфічної інженерії, 79000, вул. Під Голоском 19, Львів)
E-mail: shabor@ukr.net

В останні десятиліття інтенсивно розвивається топологія многовидів, модельованих на деяких k_ω -просторах, тобто просторах, які є прямими (ін'єктивними) границями компактних просторів. Прикладами таких многовидів є $\mathbb{R}^\infty$ -многовиди та Q^∞ -многовиди ($\mathbb{R}^\infty = \varinjlim \mathbb{R}^n$, $Q^\infty = \varinjlim Q^n$, де Q означає гільбертів куб). Одержані в цьому напрямку результати використовуються для опису топології деяких просторів, що виникають у топологічній алгебрі та функціональному аналізі. Характеризаційні теореми для $\mathbb{R}^\infty$ -та Q^∞ -многовидів довів К. Сакаї [1]. Згодом Т. Банах та К. Сакаї [2] довели характеризаційну теорему для бітопологічних многовидів, модельованих на парах $(\mathbb{R}^\infty, \sigma)$ та (Q^∞, Σ) , де σ — множина фінітних послідовностей, а Σ — лінійна оболонка стандартного гільбертового куба у сепараціальному гільбертовому просторі.

У зв'язку з результатами Т. Радула [3], що стосуються поглинаючих просторів для C -компактів, ми розглядаємо многовиди, модельовані на деяких k_ω -просторах, що є k_ω -аналогами для просторів, які означив Радул.

Більш детально, нехай $\dim_C$ означає трансфінітне розширення виміру Лебега $\dim$, яке запровадив П. Борст і яке характеризує властивість C у сенсі [4]. (Нагадаємо, що простір X має властивість C , якщо для кожної послідовності $(\mathcal{U}_n)_{n=1}^\infty$ його відкритих покрить існує відкрите покриття вигляду $\mathcal{V} = \cup_{n=1}^\infty \mathcal{V}_n$, де кожна сім'я $\mathcal{V}_n$ складається з попарно диз'юнктних множин, що містяться в елементах сім'ї $\mathcal{U}_n$; див. [5].) Т. Радул довів, що для незліченної множини зліченних ординалів β існує передгільбертовий простір $\mathcal{D}_\beta$, який є поглинаючим простором для класу компактів X з $\dim_C X < \beta$. Ми показуємо, що існує аналог цього простору (позначається $\mathcal{D}'_\beta$) для класу k_ω -просторів.

Для $\mathcal{D}'_\beta$ -многовидів доведено характеризаційні теореми, а також теореми про відкрите і замкнене вкладення у модельний простір $\mathcal{D}'_\beta$.

Розглядаються також задачі характеризації бітопологічних $(\mathcal{D}'_\beta, \mathcal{D}_\beta)$ -многовидів та задачі збереження $\mathcal{D}'_\beta$ -многовидів деякими функторами скінченного степеня.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] K. Sakai, On R^∞ -manifolds and Q^∞ -manifolds, Topology Appl. 18 (1984) 69–79.
- [2] Taras Banakh, Katsuro Sakai, Characterizations of (R^∞, σ) -or (Q^∞, Σ) -manifolds and their applications, Topology and its Applications, 106 (2000), 115–134.
- [3] T. Radul, Absorbing spaces for C -compacta, Topol. Appl. 83(1998), 127–133.
- [4] P. Borst, Some remarks concerning C -spaces. Topology Appl. 154 (2007), no. 3, 665–674.
- [5] D. F. Addis and J. H. Gresham, A class of infinite-dimensional spaces. Part 1: Dimension theory and Alexandroff's problem, Fund. Math., 101, 195–205 (1978).